

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту  
Завідувач кафедр \_

(підпис)  
Д.е.н., професор Кузнєцова Л.В.  
“ ” 201 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

**на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціалізація

«Банківська справа»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Управління банками на фінансовому ринку»

(назва магістерської програми)

на тему: «Фінансовий моніторинг в банках: теорія, методичні інструменти та

напрями розвитку»

(назва теми)

**Виконавець:**

студент Кредитно-економічного факультету

Моніава Володимир Олександрович \_

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

**Науковий керівник:**

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Коваленко Вікторія Володимирівна \_

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

## АНОТАЦІЯ

Моніава В.О., «Фінансовий моніторинг в банках: теорія, методичні інструменти та напрями розвитку»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерської програмою «Банківська справа»,

Одеський національний економічний університет  
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – діяльність банків в системі фінансового моніторингу в Україні

Мета дипломної роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні організаційно-економічних засад діяльності банків в системі фінансового моніторингу та розробці методичних рекомендацій і пропозицій щодо її вдосконалення

Завдання роботи є: з'ясувати сутність легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом, її ознаки, методи та стадії; виявити основні засади організації системи фінансового моніторингу в банківській сфері; проаналізувати вітчизняний та світовий досвід банків в боротьбі з легалізацією кримінальних доходів; розглянути елементи та відокремити особливості побудови національної системи фінансового моніторингу; з'ясувати роль українських банків в системі фінансового моніторингу та проаналізувати їх діяльність із запобігання легалізації (відмиванню) грошей; проаналізувати ефективність діяльності банків України в системі фінансового моніторингу; розробити заходи щодо підвищення ефективності системи із запобігання відмиванню коштів, отриманих злочинним шляхом.

За результатом дослідження сформульовані: науково-методичний підхід до оцінки ризику банку за географічним розташуванням країни реєстрації клієнта; удосконалено науково-методичний підхід до оцінювання ризику використання банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, побудований на сонові скорингової моделі з використанням коефіцієнтів значущості індикаторів ризику; вдосконалення економіко-правовий механізм запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, в якому враховано систему взаємодії суб'єктів, що виникає в процесі здійснення фінансової операції.

Одержані результати можуть бути використані Національним банком України при здійсненні аналізу економічних та фінансових показників та індикаторів фінансової стабільності, а також банківськими установами України для управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та їх мінімізації.

**Ключові слова:** фінансовий моніторинг; суб'єкти фінансового моніторингу; перевірки; фінансовий контроль; фінансові операції; доходи, одержані злочинним шляхом.

## ANNOTATION

Moniava V.O., "Financial Monitoring in Banks: Theory, Methodological Tools and Directions of Development",  
qualifying work for obtaining an educational degree from the specialty "Finance, Banking and Insurance" for the master's program "Banking",  
Odessa National University of Economics  
Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of research is the activity of banks in the system of financial monitoring in Ukraine

The purpose of the thesis is to provide theoretical substantiation of the organizational and economic bases of banks' activity in the system of financial monitoring and to develop methodological recommendations and proposals for its improvement.

The tasks of the work are: to find out the essence of legalization (laundering) of proceeds from crime, its features, methods and stages; to identify the main principles of organization of the system of financial monitoring in the banking sector; analyze the domestic and international experience of banks in combating the legalization of criminal incomes; to consider elements and separate features of construction of the national system of financial monitoring; clarify the role of Ukrainian banks in the system of financial monitoring and analyze their activities to prevent money laundering; analyze the effectiveness of Ukrainian banks in the system of financial monitoring; develop measures to improve the effectiveness of the money laundering prevention system.

As a result of the study, the following are formulated: a methodological approach to assessing the bank's risk according to the geographical location of the client's registration country; the scientific and methodological approach to assessing the risk of using the bank to legalize (laundering) the proceeds of crime, improved on the basis of the scanning model using the coefficients of the significance of the risk indicators; improvement of the economic and legal mechanism for preventing and counteracting the legalization (laundering) of proceeds from crime, which takes into account the system of interaction of subjects arising in the course of financial transaction.

The results obtained can be used by the National Bank of Ukraine in carrying out an analysis of economic and financial indicators and indicators of financial stability, as well as banking institutions of Ukraine for managing the risks of legalization (laundering) of proceeds from crime and minimizing them.

**Key words:** financial monitoring; subjects of financial monitoring; verification; financial control; financial transactions; Income derived from crime.

## ЗМІСТ

<b>ВСТУП</b> .....	5
<b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В БАНКАХ УКРАЇНИ</b> .....	8
1.1. Передумови виникнення і потреба створення системи фінансового моніторингу в Україні.....	8
1.2. Фінансовий моніторинг у системі економічних категорій: сутність, значення та його складові .....	14
1.3. Світовий досвід боротьби з відмиванням грошей .....	23
<b>РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В УКРАЇНІ</b> .....	32
2.1. Загальний аналіз банківської системи України в розрізі фінансового моніторингу .....	32
2.2. Аналіз дієвості Державної служби фінансового моніторингу України.....	37
2.3. Оцінка дієвості банків в системі фінансового моніторингу.....	42
<b>РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В БАНКАХ УКРАЇНИ</b> .....	63
3.1. Переваги та недоліки фінансового моніторингу в Україні.....	63
3.2. Скорингова система оцінки ризику клієнта на предмет використання ним банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом .....	70
3.3. Інтеграція скорингової системи оцінки ризику клієнта на предмет легалізації коштів, отриманих злочинним шляхом в практичну частину банківської установи.....	80
<b>ВИСНОВКИ</b> .....	88
<b>Список використаних джерел</b> .....	92

## ВСТУП

**Актуальність теми.** Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, є реальною загрозою фінансовій системі країни. Відмивання доходів призводить до підриву економічної стабільності, ускладнює контроль за фінансово-економічною ситуацією в державі. Зокрема, легалізація доходів зумовлює суттєву залежність економічної системи країни від злочинних надходжень і встановлення контролю організованої злочинності над найбільш привабливими галузями економіки.

**Мета і задачі дослідження.** Мета магістерської роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні організаційно-економічних засад діяльності банків в системі фінансового моніторингу та розробці методичних рекомендацій і пропозицій щодо її вдосконалення. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- з'ясувати сутність легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом, її ознаки, методи та стадії;
- виявити основні засади організації системи фінансового моніторингу в банківській сфері;
- проаналізувати вітчизняний та світовий досвід банків в боротьбі з легалізацією кримінальних доходів;
- розглянути елементи та відокремити особливості побудови національної системи фінансового моніторингу;
- з'ясувати роль українських банків в системі фінансового моніторингу та проаналізувати їх діяльність із запобігання легалізації (відмиванню) грошей;
- проаналізувати ефективність діяльності банків України в системі фінансового моніторингу;
- розробити заходи щодо підвищення ефективності системи із запобігання відмиванню коштів, отриманих злочинним шляхом.

**Об'єкт дослідження.** Діяльність банків в системі фінансового моніторингу в Україні.

**Предмет дослідження.** Організаційно-економічний інструментарій діяльності банків України в системі запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

**Методологія дослідження.** У процесі написання магістерської роботи застосувались такі загальнонаукові специфічні методи дослідження економічних процесів: методи теоретичного узагальнення і порівняння, аналізу і синтезу, індукції, та спостереження – при дослідженні теоретико-сутнісної характеристики поняття «відмивання коштів»; статистичний і графічний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз – при здійсненні оцінки дієвості національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом; розрахунково-аналітичний та економіко-статистичний методи при розробці підходів до оцінки ризику клієнта; комплексний підхід – для визначення напрямів удосконалення системи фінансування моніторингу.

**Інформаційна база.** Інформаційною базою дослідження є законодавчі акти та нормативно-правові документи з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, статистичні дані Державної служби фінансового моніторингу України та Національного банку України; монографії та наукові статті вітчизняних та зарубіжних авторів із дослідженням проблеми боротьби з відмиванням «брудних» коштів.

**Наукова новизна одержаних результатів** полягає в удосконаленні теоретико-методологічних та розробці нових методичних засад і практичних механізмів запобігання легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом у банках.

Найбільш значними науковими результатами магістерської роботи є:

Удосконалено:

- науково-методичний підхід до оцінки ризику банку за географічним розташуванням країни реєстрації клієнта;
- науково-методичний підхід до оцінювання ризику використання клієнтом банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- економіко-правовий механізм запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, в якому враховано систему взаємодії суб'єктів.

Отримали подальший розвиток:

- класифікація ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, за рахунок відокремлення за класифікаційними ознаками ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів
- методичний підхід до оцінки ефективності дієвості системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом на рівні країни

**Практична цінність одержаних результатів** полягає в тому, що розроблені наукові підходи та висновки доведені до рівня конкретних практичних рекомендацій, які можуть бути використані комерційними банками.

**Особистий внесок здобувача.** Наукові положення, висновки і рекомендації, що містяться в магістерській роботі, отримані автором самостійно і є його науковим доробком.

**Публікації та апробація результатів дослідження.** Основні положення і результати наукового дослідження були оприлюднені, обговорювались та одержали позитивну оцінку на науково-практичній конференції всеукраїнського та міжнародного рівня, а саме Літня школа «International Investment» (м. Одеса, 6 корпус, 2018 р.) Результати праці опубліковані в Збірнику наукових праць студентів кредитно-економічного факультету (м. Одеса, №27, 2017 р. «Групове прийняття рішень: психологічні аспекти»)

## ВИСНОВКИ

Одержані результати проведеного дослідження дозволило зробити такі теоретичні та практичні висновки, які забезпечили вирішення поставлених у дисертації завдань.

В даній магістерській роботі проаналізовані передумови виникнення і потреба створення система фінансового моніторингу. В результаті аналізу зроблений висновок, що молодість України, як суверенної країни, спонукає вирішувати проблеми держави в міру їх настання. З початку незалежності Україна почала приєднатися до різних конвенцій, в тому числі і по проблемам відмивання грошей, але повноцінно повномасштабна загальнодержавна система боротьби з відмиванням грошей в Україні почалася тільки в 2002 році. Однією із важливих проблем для України є технологічна відсталість країни порівняно із розвинутими країнами. Зловмисники змінюють свої схеми в залежності від новітніх технологій в розвинутих країнах.

Виявлено, що форми та методи легалізації злочинних доходів постійно вдосконалюються та зазнали значних змін в ході еволюції фінансової системи, тому для мінімізації ризиків використання фінансової системи для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, вкрай необхідно створити дієвий економіко-правовий механізм запобігання та протидії цьому явищу.

Проаналізована система фінансового моніторингу в Україні. Фінансовий моніторинг в Україні – дворівневий, що означає подвійний контроль збоку держави. Тобто спочатку це первинний фінансовий моніторинг, який передбачає здійснення перевірок учасниками фінансового ринку, а потім здійснення перевірок уповноваженими державними органами.

В ході аналізу було виявлено, що проблема відмивання «брудних» грошей має глобальну проблему. З цим намагаються боротися як країни, що розвиваються, в тому числі Україна, так і розвинуті країни. Такі організації як FATF мають обґрунтовані операції та рекомендації, які згодом змінюються, але злочинність зараз знаходиться в більшій кооперації між країни. Країни по



причині політичних, або економічних, не можуть представити абсолютно повну інформацію про свою економічну діяльність. Ця проблема недовіри є основною проблемою протистояння відмиванню грошей. Без довіри і більшої кооперації організована злочинність може знаходитися в одній країні і безкарно відмивати гроші в іншій. Саме тому, на даному етапі кооперації між країнами, проблема відмивання «брудних» грошей буде завжди гострою темою для кожної країни.

На основі загального аналізу банківської системи України зроблений висновок, що банківська система тісно переплітається з економікою країни, яка знаходиться на етапі відновлення від чергової кризи. Рівень тіньової економіки займає третину економіки країни, що свідчить про уразливість економіки країни до легалізації (відмивання) коштів. Через кризу, інфляційні процеси в Україні приваблює для злочинців, які можуть з більшим шансом позбавитися від національних «брудних» грошей в офіційних обмінах чи у тих, хто пропонують під вигідніший для них курс обміняти українські гривні на долари. Економічне середовище, в якому знаходиться Україна негативно впливає на банківську систему України. Активи банків за аналізований період зростали, але здебільшого це спричинено інфляційними процесами, які знецінюють національну валюту. Кошти фізичних та юридичних осіб також зростали, здебільшого по тій же самій причині, що і активи. Динаміка коштів фізичних осіб змінюється по такій же самій тенденції що і інфляція і показує довіру населення до банків під час кризисних явищ.

Аналіз дієвості Державної служби фінансового моніторингу показує, що банкам належить визначальне місце в системі суб'єктів первинного фінансового моніторингу, оскільки вони є найдієвішими його суб'єктами. При цьому ефективність функціонування такої системи визначається ступенем взаємодії банківської установи з органами нагляду в особі Національного банку України, правоохоронними органами та Держфінмоніторингом. Для забезпечення надійного та сталого функціонування та розвитку даної системи необхідно неухильне виконання банківською установою вимог чинного законодавства України, рекомендацій та роз'яснень наглядових органів, а також здійснення

нею всіх передбачених чинним законодавством України функцій суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Для оцінки дієвості функціонування банків України в системі фінансового моніторингу проаналізовано зв'язок між надісланими банками до Державної служби фінансового моніторингу України інформації про протиправні операції та кількість порушених за результатами даної інформації кримінальних справ. За результатами проведених розрахунків встановлено, що між кількістю фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, та кількістю порушених кримінальних справ/зареєстрованих злочинів існує обернений сильний зв'язок, а між кількістю фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу та кількістю порушених кримінальних справ – обернений слабкий зв'язок на всьому часовому проміжку.

Проаналізовано законодавча база України в сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Розглянуті фундаментальні проблеми дійсної законодавчої бази та законопроекту, який збирають ввести пізніше.

За результатом проведеного дослідження інструментарію суб'єктів первинного фінансового моніторингу запроновано скорингова систему оцінки ризику клієнта на предмет використання ним банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, яка ґрунтується на оцінці ризику клієнта на предмет використання ним банку з метою легалізації (відмивання) «брудних» доходів, на основі 50 прикладів звітів Держфінмоніторингу, що можуть свідчити про ймовірність використання країни, банківського продукту чи організаційної форми клієнта для відмивання кримінальних доходів.

З метою вдосконалення системи управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, запроновано використовувати методичний підхід до оцінки ризику за географічним

розташуванням країни реєстрації клієнта або установи (географічного ризику), побудований на основі інтегрального показника, який враховує широке коло внутрішніх та зовнішніх факторів.

Отримані в результаті проведеного дослідження висновки щодо вдосконалення системи запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, можуть бути використані у діяльності у діяльності банківських установ з урахуванням особливості їх клієнтської бази та операцій, які ними проводяться.

## *Список література*

1. Money Laundering Methods. Trends and Typologies [Electronic resource]. – Режим доступу: <https://www.state.gov/j/inl/rls/nrcrpt/2003/vol2/html/29910.htm>. – [U.S.](#) Department of State
2. Грищенко О. Проблеми боротьби із відмиванням «брудних» коштів [Текст] / О.Грищенко – К.: Юридичний журнал, 2005. – 354 с. – ISBN 978-966-546-061-4
3. Иванов Э.А. Отмывание денег и правовое регулирование борьбы с ним [Текст] / Э.А. Иванов – М.: Российский юридический дом, 1999. – 176 с. - ISBN 978-588-635-030-2
4. Dirty money. The evolution of money laundering countermeasures [Text] / Gilmore W.C. / Council of Europe; 2<sup>nd</sup> Revised edition – 1995 – August – P.1-341 – ISBN 978-928-713-854-5
5. Money Laundering: A new International Law Enforcement Model [Text] / Stessens G. / Cambridge University Press. – 2008 – February – P.1-488 – ISBN 978-052-105-074-6
6. Dirty money. The evolution of money laundering counter-measures [Text] / Gilmore W.C. / Strasbourg. - 1995. – P. 1-317 – ISBN 978-928-712-691-7
7. Бірюкова І.Г. Деякі основні проблеми фінансового моніторингу у протидії (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та напрями їх усунення [Текст] / І.Г. Бірюкова // Право та управління. -2011. -№4 -С. 43-50
8. Барановський О.І. Відмивання грошей: сутність та шляхи запобігання [Текст] / О.І. Барановський – Х.: Видавництво «Форт», 2003. – 472 с. – ISBN 966-7097-91-9
9. Типології легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом «Властивості та ознаки операцій, пов'язаних з відмиванням коштів шляхом зняття готівки. Тактичне дослідження та практичне розслідування» [Електронний ресурс] : Наказ Держфінмоніторингу від 25.12.2009 №182 – Режим доступу: <http://www.sdfm.gov.ua>
10. Журавльова І.В. Проблеми формування національної системи фінансового моніторингу [Текст] / І.В. Журавльова // БізнесІнформ. -2010. -№1 -С. 99-103

11. Балануца О.О. Фінансовий моніторинг як гарантія економічної безпеки держави: порівняння національного та зарубіжного досвіду [Текст] / О. О. Балануца // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки» - 2011. -№1. – С. 35-38.
12. Дахно І.І. Зовнішньоекономічний менеджмент [Текст]/ І.І. Дахно -К.:Центр учбової літератури, 2012. -568 с. - ISBN 978-611-01-0278-0
13. Коваленко В.В. Організація системи фінансового моніторингу в пострадянських країнах [Текст] / Коваленко В.В., Шиян Д.В. // Актуальні проблеми економіки. - 2012. -№5 (131). - С. 41-50
14. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.
15. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.
16. Користін О.Є. Протидія відмиванню коштів: навч. Посібник [Текст] / С. С. Чернявський, О. Є. Користін – К.: «Хай-Тек Прес», 2010 – 272 с. - ISBN 978-966-458-858-1.
17. Ключко Л.А. Фінансовий моніторинг у контексті зміщення безпекової діяльності банків / матеріали науково-практичної конференції "Шляхи розвитку оперативно-розшукової діяльності в сучасних умовах" и.Харків, -2008 р. [Електроний ресурс] Режим доступу: [http://www.nbu.gov.ua/portal/soc\\_gum/sre/2011\\_1/35.pdf](http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_1/35.pdf)
18. Кредитний ринок України: сучасні проблеми та перспективи розвитку / В. В. Коваленко, Д. Ю. Ткаченко, О. В. Шевченко // Науковий погляд: економіка та управління. – 2018. – № 3 (61). – С. 90-96. – DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2018-3-61-13>
19. Бондарева М.В. Кримінально-правові аспекти відповідальності за легалізацію (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих незаконним шляхом [Текст] / М.В. Бондаренко // Право та управління. -2010. - №2 -С. 21-28
20. Кобзева Т.А. Становлення в Україні інституту протидії легалізації

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом [Текст] / Т.А. Кобзева // Науковий журнал "Право і Безпека". -2011. -№5 (42) -С. 25-33

21. Єгоричева С. Б. Організація фінансового моніторингу в банках: навч. Посібник [Текст]/ С. Б. Єгоричева. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 292 с. – ISBN 978-617-673-235-8.

22. Кульчитська Р. Особливості сучасної банківської системи України [Текст] / Р. Кульчитська / Вісник екологічної науки України. -2005. - №1(7). С. 67-70

23. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

24. Статистика тіньової економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>. – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

25. Звітність консульства Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.coe.int>. - офіційний сайт консульства Європи

26. Повноваження НКЦПФР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua> – офіційний сайт НКЦПФР

27. Савченко А. "Відмивання" грошей: кримінально-правовий і порівняльні аспекти [Текст] / А. Савченк // Право України. - 2016. -№5. -С. 38

28. Прошунин М. М. Финансовый мониторинг в системе противодействия легализации преступных доходов и финансированию терроризма (российский и зарубежный опыт) [Текст] Спец. 12.00.14 : дисс. на соиск. учен. степ. докт. юрид. наук / М. М. Прошунин // Административное право, финансовое право, информационное право / – Москва, 2010. – 44 с.

29. Орлюк О. П. Фінансове право. Академічний курс : підручник [Текст] / О. П. Орлюк – К. : Юрінком Інтер, 2010 – 808с. – ISBN 978-966-667-386-5

30. Белінська Я.В. Механізм забезпечення фінансової стабільності: структура, інструменти, напрями розвитку [Текст] / Я.В. Белінська // Стратегічні пріоритети – 2012. -№1 (22). – с. 72-84

31. Про здійснення банками фінансового моніторингу [Електронний ресурс] : Закон України затверджений Верховною Радою України від 26.06.2015 №417 – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

32. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [Електронний ресурс] : Закон України затверджений Верховною Радою України від 14.10.2014 №1702-VII – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
33. Коваленко В. В. Фінансовий моніторинг банків : навчальний посібник [Текст] / В. В. Коваленко – С. : Мрія-1, 2005. – 119 с. – ISBN 966-566-265-1
34. Актуальні методи і способи легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.sdfm.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України
35. Організація забезпечення фінансового моніторингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua> – офіційний сайт НБУ
36. Щербакова О. Світовий досвід з відмиванням грошей [Текст] / О Щербакова // Вісник Національного банку України. -2003. -№5. -С. 52-55
37. Вороніна Р.М. Негативний вплив відмивання грошей на економічний розвиток [Текст] / Р.М. Вороніна // Вісник національного університету «Львівська політехніка». -2010. -№690. – с. 552-557
38. Куришко О.О. Система фінансового моніторингу в Україні / О.О Куришко / Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Інвестиційні пріоритети епохи глобалізації: вплив на національну економіку та окремі бізнес» [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.confcontact.com/20101008/4\\_kurishko.htm](http://www.confcontact.com/20101008/4_kurishko.htm)
39. Латковська Т.А. Поняття та структура сучасної фінансової системи України [Текст] / Т.А. Латковська / Збірник наукових праць «Право та державне управління». -2011. -№1. – С. 64-68
40. Публікації FATF [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org> – Офіційний сайт FATF.
41. Офіційний сайт державного департаменту Сполучених Штатів Америки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.state.gov>
42. Офіційний сайт економіки та миру «Institute for Economics and Peace (IEP)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.economicssandpeace.org/>

43. Офіційний сайт міжнародної антикорупційної організації «Transparency International» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.transparency.org/>
44. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду «International Monetary Fund (IMF)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org>
45. Корнієнко В.В. Легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом, як певна технологія злочинного забезпечення з використанням банків / В.В. Корнієнко // Фінансове право. – 2011. -№1. – с. 33-36
46. Колдовський М.В. Світовий досвід боротьби з відмивання грошей банківського сектору в сучасних умовах глобалізації фінансових ринків [Текст] / М.В. Колдовський // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Право». -2009. -№10. – с.118-124
47. Оцінка та управління ризиком використання послуг для легалізації кримінальних доходів, або фінансування тероризму в комерційному банку [Текст]: Монографія / [С.О. Демитров, О.В.Меренкова, Т.А. Медвідь, О.М. Ващенко]. - ДВНЗ УАБС НБУ, 2010. – 114 с. – ISBN 978-966-9858-55-7
48. Грищенко О. Проблеми боротьби із відмиванням «брудних» коштів [Текст] / О. Грищенко / Юридичний журнал. – 2005. - №7. – с.26-32
49. Фінансовий моніторинг [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://bank.gov.ua> – Офіційний сайт Національного банку України
50. Тенденції тіньової економіки в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
51. Динаміка валового внутрішнього продукту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua> - Офіційний сайт Мінфіну.
52. Індекс інфляції України по рокам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prostobank.ua> – Офіційний сайт Prostobank.
53. Показники банківської діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua> – Офіційний сайт Національного банку України
54. Річні звіти Держфінмоніторингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sdfm.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби фінансового



моніторингу України

55. Звіт судів про стан розгляду справ про злочини щодо легалізації(відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансування тероризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://court.gov.ua> - Офіційний сайт Судової влади України.
56. Проект Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення від 27.07.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.sdfm.gov.ua](http://www.sdfm.gov.ua)
57. Дмитров С., Черняк В., Кузьменко О. Система скорингу на основі індикаторів ризику як ефективна складова фінансового моніторингу в банку [Текст] /С. Дмитров, В. Черняк // Вісник національного банку України. -2011. - №1. –с. 26-32
58. 9 Special Recommendations on Terrorist Financing FATF [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/reommendations/9sr>
59. Офіційний сайт International center for Asset Recovery [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.baselgovernance.org/>
60. Офіційний сайт міжнародної антикорупційної організації «Transparency International» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.transparency.org/>.
61. Офіційний сайт організації «LegalMatch» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.legalmatch.com>
62. Офіційний сайт економіки та миру «Institute for Economics and Peace (IEP)» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://economicsandpeace.org/>.
63. Global Peace Index. 2011 Methodology, results and findings. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.visionofhumanity.org/wp>.
64. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник [Текст] / Г.І. Купалова. – К. : Знання, 2008. – 639 с. – ISBN 978-966-3464-97-8
65. PricewaterhouseCoopers Management Barometr ERM Survey. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.pwe.com/>.